

ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM V ŠPECIALIZAČNOM ODBORE

MAXILOFACIÁLNA CHIRURGIA

a) Charakteristika špecializačného odboru a dĺžka trvania špecializačného štúdia

1. Maxilofaciálna chirurgia je špecializačný odbor, ktorý sa zaoberá chorobami a úrazovou chirurgiou ústnej, čelústnej a tvárovej oblasti, s príslušnými régiami a orgánmi, ich prevenciou, diagnostikou, terapiou a rehabilitáciou.
2. Špecializačné štúdium trvá štyri roky.
3. Špecializačné štúdium nadväzuje na
  - a) vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v doktorskom študijnom programe v študijnom odbore zubné lekárstvo,
  - b) vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v doktorskom študijnom programe v študijnom odbore stomatológia vrátane špecializácie v špecializačnom odbore stomatológia alebo
  - c) vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v doktorskom študijnom programe v študijnom odbore stomatológia vrátane odbornej zdravotníckej praxe najmenej tri roky v priebehu posledných piatich rokov pod vedením lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore stomatológia alebo pod vedením zubného lekára.

b) Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností

Položka 1

Rozsah teoretických vedomostí

A. V rámci chirurgického kmeňa

1. zásady pred- a pooperačnej starostlivosti, podávania liekov (intramuskulárne, intravenózne, infúzne), obväzovej techniky, transfúznej terapie a terapie pooperačných komplikácií,
2. znalosti z predoperačnej prípravy a pooperačnej starostlivosti, výživy a intenzívnej starostlivosti,
3. zásady pobytu na operačnom trakte, ošetrovania a šitie rán,
4. lekárska prvá pomoc,
5. práca s kostnými a mäkkými tkanivami, rekonštrukcia kostných defektov, dlahovanie,
6. celková a miestna anestézia,
7. zaistenie dýchania intubácia, tracheotómia, konikotómia,
8. alergicko-toxické reakcie, šokové stavy,
9. farmakologické zvládnutie anestézie a resuscitácie,
10. manipulácia s mäkkými tkanivami (sutúra, plastické šitie rán, úprava jaziev prekryvanie defektov lalokmi),
11. rázštep,
12. liečba frontonazálnych úrazov, komplikovaných úrazov očnice, frontálnych sínusov,
13. liečba bolesti tváre, neuralgie n.trigemini.

UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE LEKÁRSKA FAKULTA

Špitálska 24, 813 72 Bratislava 1

B. V rámci odboru maxilofaciálna chirurgia

1. topografická anatómia hlavy a krku, fyziológie, patofyziológie a patológie, diagnostiky a diferenciálnej diagnostiky ochorení hlavy, krku a detailne orofaciomaxilárneho systému,
2. problematika zlomenín nosa, maxilárnych sínusov, oroantrálnych a oronazálnych komunikácií, ochorení temporomandibulárneho kĺbu, tumorov v oblasti hlavy a krku, ochorení tvárových a krčných lymfatických uzlín, krčné disekcie,
3. operačné postupy a metódy riešenia chirurgických, onkologických ochorení, traumatických poškodení,
4. ochorenia slinných žliaz,
5. vedenie dokumentácie na lôžkovom oddelení,
6. právne predpisy vzťahujúce sa na oblasť poskytovania zdravotnej starostlivosti,
7. problematika zápalových, onkologických, traumatologických ochorení, cýst, čelústnotopedických anomálií, ochorenia temporo-mandibulárneho kĺbu, slinných žliaz, postextrakčných komplikácií, neuralgií, farmakoterapiu, farmakokinetiku používaných liečiv, princípy aktinoterapie a onkochemoterapie,
8. predoperačná a pooperačná starostlivosť, liečba pooperačných komplikácií, zásady infúznej intervencie, dietiky a rehabilitácie v maxilofaciálnej chirurgii,
9. problematika indikácie a osadzovania implantátov, konštrukcie supraštruktúr,
10. styčná problematika maxilofaciálnej chirurgie a otorinolaryngológie z oblasti traumatológie, ochorení prínosových dutín, tumorov, temporo-mandibulárneho kĺbu,
11. posudzovanie práceneschopnosti, bolestného a zníženého spoločenského uplatnenia,
12. resuscitácia, indikácia a praktické riešenie problémov preprotetickej chirurgie.

Položka 2

Rozsah praktických zručností a skúseností Oddiel 1

Minimálny počet zdravotných výkonov

A. V rámci chirurgického kmeňa

Asistencie pri zdravotných výkonoch na pracoviskách všeobecnej chirurgie, traumatologických oddeleniach, oddeleniach anestéziológie a intenzívnej medicíny, plastickej chirurgie, neurochirurgie, otorinolaryngológie a cievnej chirurgie.

B. V rámci odboru maxilofaciálna chirurgia

B.1. Chirurgické extrakcie v maxile a v mandibule	100
B.2. Chirurgia čelústnych anomálií (asistencia)	
1. sagitálna osteotómia mandibuly	2
2. iné osteotómie mandibuly	2
B.3. Chirurgia cýst	
1. exstirpácia cysty:	
1.1. mandibuly	10
1.2. maxily	12
1.3. mäkkých tkanív (napríklad epidermoidná, branchiogénna)	7
B.4. Chirurgia čelústnej dutiny	
1. chirurgické revízie čelústnej dutiny (napríklad radix v antre, cysta)	3

UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE LEKÁRSKA FAKULTA

Špitálska 24, 813 72 Bratislava 1

2. radikálna operácia podľa Caldwell a Luca	3
3. plastika oroantrálnej komunikácie	10
4. punkcia čeľustnej dutiny nazálnou cestou	5
5. sinuslifting – asistencia	3
B.5. Chirurgia nádorov	
1. exstirpácia benígneho nádoru:	
1.1. mäkkých tkanív	5
1.2. kostí	5
1.3. príušnej slinnej žľazy	5
1.4. submandibulárnej slinnej žľazy	3
C. Asistencia	
1. radikálna excízia /resekcia/ mäkkých tkanív pre malígny nádor	10
2. radikálna resekcia kosti pre malígny nádor	5
3. externácia submandibulárneho priestoru	2
4. exstirpácia krčných lymfatických uzlín a praktická orientácia v regio colli lateralis	2
5. kompletná operácia typu Neck-dissection (príležitostná asistencia)	2
D. Preprotetická chirurgia	
1. egalizácia alveolárneho výbežku väčšia ako jeden sextant	15
2. operácia vlnajúceho hrebeňa alveolárneho výbežku	5
3. frenulektómia	25
4. operácia slizničných rias vo vestibule	5
5. excízia fisurálnych granulómov	5
6. plastika hornej ústnej predsiene bez použitia transplantátu	10
7. operácia exostóz /torus palatinus/	5
8. plantácia biologických materiálov do kostných defektov (augmentácia)	5
9. aplikácia zubných implantátov	10
E. Chirurgia zápalov	
1. intraorálna incízia a drenáž rozsiahleho okoločelustného zápalu	46
2. extraorálna incízia a drenáž okoločelustného zápalu	9
3. sekvestrotómia	8
F. Úrazová chirurgia	
1. dentálne dlahy z voľnej ruky v jednom zuboradí (rozličné modifikácie)	75
2. osteosyntéza drôteným stehom	8
3. platňová osteosyntéza so skrutkami	4
4. drôtené závesy strednej tretiny tvárovej kostry	5
5. revízia, excízia a sutúra rany mäkkých tkanív úst	25
6. revízia, excízia a sutúra rany tváre	14
7. zatvorená repozícia zlomeniny nosových kostí	7
8. repozícia zlomeniny zygomaticomaxilárneho komplexu kostným hákom	8
9. chirurgická repozícia zlomeniny zygomaticomaxilárneho komplexu transantrálnym prístupom	5
10. repozícia jarmového oblúka kostným hákom	5
11. repozícia luxácie temporomandibulárneho kĺbu	4
12. zastavenie arteriálneho krvácania lokálnym podväzom	8
13. zastavenie arteriálneho krvácania podväzom väčšej prívodovej tepny napr. a. lingualis v trig. Pirogovi	5

UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE LEKÁRSKA FAKULTA

Špitálska 24, 813 72 Bratislava 1

14. podváz a. carotis externa	2
15. lokalizácia a odstránenie cudzieho telesa z mäkkých tkanív alebo kosti	6
G. Rekonštrukčná chirurgia (asistencia)	
1. rekonštrukcia resekčného alebo traumatického defektu mäkkých tkanív lalokovým posunom	2
2. odber a aplikácia dermoidného štepu	3
3. odber a našitie kožného štepu v plnej hrúbke	3
4. založenie a prenos tubulizovaného kožného laloka	2
5. odber autogénneho kostného štepu (napríklad z hrebeňa panvovej kosti)	5
6. transpozícia vývodu veľkej slinnej žľazy	5
H. Urgentné výkony v maxilofaciálnej chirurgii	
1. tracheotómia	2
2. predná nosová tamponáda	8
3. zadná nosová tamponáda	4
4. tracheálna intubácia	5
I. Diagnostické výkony	
1. sialografia príušnej a submandibulárnej slinnej žľazy	7
2. diagnostická punkcia	7
3. diagnostická excízia	15
4. interpretácia bežných rtg. projekcií čeľustí a krčnej chrbtice	50
5. interpretácia projekcií CT	30
6. interpretácia projekcií NMR	10
J. Všeobecné medicínske urgentné výkony	
1. zavedenie venóznej kanyly	10
2. zavedenie ústneho a nosového vzduchovodu	5
3. riadené dýchanie kriesiacim prístrojom a maskou	3
4. zavedenie laryngeálnej masky	3
5. KPCR	2
6. defibrilácia	2

Oddiel 2

Nácvik techník komunikácie

1. osobnostné predpoklady efektívnej komunikácie,
2. verbálna a neverbálna komunikácia,
3. asertívne zvládanie konfliktov a náročných komunikačných partnerov.

c) Organizačná forma špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium sa začína akademickým rokom podľa zostaveného študijného plánu. Pozostáva z praktickej časti a teoretickej časti, pričom praktické vzdelávanie má prevahu. Začína absolvovaním chirurgického kmeňa s dĺžkou trvania 12 mesiacov, na ktorý nadväzuje špecializačné štúdium v maxilofaciálnej chirurgii v trvaní minimálne 36 mesiacov. Špecializačné štúdium sa ukončí špecializačnou skúškou pred komisiou, ktorej súčasťou je obhajoba písomnej práce.

d) Rozsah a zameranie odbornej zdravotníckej praxe vykonávanej na jednotlivých pracoviskách zdravotníckych zariadení, jej minimálna dĺžka a časový priebeh

UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE LEKÁRSKA FAKULTA

Špitálska 24, 813 72 Bratislava 1

A. Chirurgický kmeň v trvaní jeden rok

1. všeobecné chirurgické pracovisko	4 mesiace
2. oddelenie úrazovej chirurgie	2 mesiace
3. oddelenie anestéziológie a intenzívnej medicíny	1 mesiac
4. oddelenie plastickej chirurgie	3 mesiace
5. oddelenie neurochirurgie	2 mesiace

B. V rámci odboru maxilofaciálna chirurgia absolvuje klinickú prax 36 mesiacov na klinických lôžkových oddeleniach maxilofaciálnej chirurgie. V rámci nej absolvuje dva mesiace na oddelení ORL a jeden mesiac na onkologickom oddelení (rádioterapia, chemoterapia).